

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Η γλώσσα συμβαδίζει με την ελευθερία ενός έθνους.
- Με τη γλώσσα ένας λαός διαμορφώνει την ιστορία του και τα στοιχεία του πολιτισμού του.
- Με τη γλώσσα διατηρείται η εθνική του ταυτότητα. Έτσι, μέσω της γλώσσας συνειδητοποιεί ότι είναι ένα σύνολο διαφορετικό από τα άλλα/ αναγνωρίζει ότι διαφοροποιείται από άλλα έθνη.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- **α. Σωστό:** στις παραγράφους αυτές παρατίθενται η κατευθυντήρια ιδέα του κειμένου (η σχέση της γλώσσας με την ελευθερία) αλλά και η αφόρμηση (Παγκόσμια Ημέρα Ελληνικής Γλώσσας).
- **β. Λάθος:** στην τελευταία παράγραφο κατατίθεται μια πρόσθετη πληροφορία που λειτουργεί ως επιπλέον υποστηρικτικό δεδομένο στους προηγούμενους συλλογισμούς, οπότε δεν συνιστά επίλογο, εφόσον δεν δίνεται η αίσθηση ανακεφαλαίωσης/ ολοκλήρωσης του κειμένου.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- α΄ ενικό ρηματικό πρόσωπο (με οδηγεί να υπενθυμίσω): οικειότητα με το ακροατήριο
- β΄ πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο (Φαντασθείτε): διάθεση επικοινωνίας με το ακροατήριο

- επανάληψη λέξεων: για έμφαση («Η γλώσσα, κάθε γλώσσα») και υπενθύμιση στο ακροατήριο, δεδομένου ότι παρεμβάλλεται μια άλλη πληροφορία («Όλες οι γλώσσες του κόσμου –υπολογίζουμε ότι μιλιούνται σήμερα στον πλανήτη μας γύρω στις 6.000 γλώσσες– όλες οι γλώσσες του κόσμου»)
- θαυμαστικό («...που δεν μιλάει ελληνικά!»): προσδίδεται ένταση, παραπέμπει σε επιτονισμό/ χρωματισμό/ αύξηση της έντασης της φωνής.
- μικροπερίοδος λόγος, απλές κύριες προτάσεις σε πολλά σημεία: απομονώνονται, τονίζονται οι σκέψεις και είναι ευκολότερη η παρακολούθηση της ομιλίας.
- ασύνδετο σχήμα («...μια Γαλλία που δεν μιλάει γαλλικά, μια Γερμανία που δεν μιλάει γερμανικά...»): τονίζεται emphaticά το εύρος των παραδειγμάτων.
[Ζητούνται 3 γνωρίσματα]

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

- Αποδίδεται θετικό περιεχόμενο («τι τιμή τα κάνουνε», «Αυτό είναι προνόμιο»)
- Διότι: η εστίαση βρίσκεται στην ανεξαρτησία, τον απεγκλωβισμό. Ο «αδέσποτος» βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση, καθώς δεν υποτάσσεται στην εξουσία («χωρίς κυρίους», «Χωρίς αφεντικά») και, μάλιστα, την απειλεί λόγω του ελεύθερου πνεύματος, γι' αυτό και ο ισχυρός επιχειρεί να τον εξοντώσει («φόλα»).
- Ο/Η μαθητής/-τρια, εν συνεχεία, μπορεί να εκφράσει τις δικές του απόψεις (επιδοκιμασία της στάσης, ο κίνδυνος που διατρέχει όποιος δεν υποτάσσεται, οι λόγοι που διώκεται κ.α.)
- Θετικά αξιολογείται η εστίαση του/ης μαθητή/τριας σε κειμενικούς δείκτες/ στοιχεία τεχνικής, στην περίπτωση που ως στοιχεία δεν αξιοποιήθηκαν στο Θέμα 3. Π.χ. τα αδέσποτα σκυλιά και η φόλα ως σύμβολα, το κυρίαρχο οξύμωρο (το αδέσποτο σκυλί θεωρείται προνομιούχο).